

‘Meer samen doen!’

CDA afdeling Wijk bij Duurstede, Cothen en Langbroek

Meer samen doen!

Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

Wim van der Spek, voorzitter en kandidaat nr 6

VOORWOORD

Vier jaar in de oppositie, dat was best even wennen. Met dit programma wil het CDA bijdragen aan een nog sterkere samenleving.

Het CDA streeft er naar een partij van en voor mensen te zijn. Samenwerking is daarin voor ons erg belangrijk. Met die gedachte is ook het programma tot stand gekomen. We hebben verschillende instanties en personen benaderd om met ons mee te denken. Hun bijdragen zijn verwerkt in dit programma.

Uitgangspunten voor het CDA, ook gemeentelijk zullen zijn:

1. Waarden en traditie, maar met oog voor verbeteringen
2. Familie en gezin, in welke samenstelling ook
3. Een eerlijke economie, waarvan ieder deel uit kan maken
4. Zorg voor elkaar, voor ieder die dat nodig heeft en met respect voor iedere vrijwilliger of verzorgende die daar een bijdrage aan wil leveren. De mens komt het meest tot zijn recht in de relatie met de ander. Maar ook verantwoordelijk willen zijn en verantwoordelijkheid willen dragen
5. Een sterke samenleving, onderlinge verbondenheid en een groot 'wij met elkaar' gevoel.

Voor ons liggen vier prachtige jaren, waarin we bovenstaand streven en bovenstaande uitgangspunten willen gaan realiseren in onze gemeente.

Met genoeg leggen we het verkiezingsprogramma 'Meer samen doen!' aan u voor. Hiermee wil het CDA bijdragen aan een verdere ontwikkeling van onze gemeente.

Als we in onze gemeente meer samen doen, gaat dat zeker lukken. Het CDA is er klaar voor.

Wim van der Spek
Voorzitter

Inhoudsopgave

1 Waarden & traditie	4
1.1 Lokale eigenheid	5
1.2 Veiligheid in de buurt	5
1.3 Burgerschap	6
1.4 Zondagsrust	6
1.5 Gemeentelijke samenwerking	6
1.6 Transparantie	7
2. Sterke samenleving	8
2.1 Samenlevingsgericht werken	8
2.2 Doe mee	8
2.3 Verenigingen en vrijwilligers	9
2.4 Bewegen voor leefbaarheid en welzijn	9
2.5 Bereikbaarheid	10
2.6 Voldoende betaalbare woningen	10
3. Familie en gezin	12
3.1 Gezinnen	12
3.2 Kindvriendelijke buurten	12
3.3 Onderwijs	13
3.4 Samen met maatschappelijke organisaties	14
3.5 Lokale toegang tot zorg	15
4. Zorg voor elkaar	17
4.1 Preventie	17
4.2 Persoonlijke kracht	17
4.3 Omzien naar elkaar	18
4.4 Financiën	18
4.5 Organisatie	18
4.6 Werk en participatie	19
5. Eerlijke economie	21
5.1 Bedrijvigheid	21
5.2 Stad en land	22
5.3 Ruimte geven	22
5.4 Duurzaamheid	23
5.5 Vakonderwijs	25
5.6 Mobiliteit	25
5.7 Gezonde gemeentefinanciën	26
6. Het CDA gaat ervoor	28
7. Bezinning	28

1. Thuis in waarden & traditie

Het CDA wil graag de komende jaren een belangrijke rol spelen in het college in de gemeente Wijk bij Duurstede. De kiezer zal bepalen of ons programma en onze mensen aansprekend genoeg zijn.

Het CDA als gemeentelijke partij wil de letters van het CDA vertalen in het verkiezingsprogramma.

*Een (C) **Christelijke partij** die oog heeft voor zingeving, kiest voor inspiratie en de Christelijke traditie ziet als vertrekpunt om op eigentijdse manier naastenliefde, solidariteit, rechtvaardigheid, duurzaamheid in te vullen. Door altijd oog te hebben voor alle mensen, zonder onderscheid. Dat zijn stevige woorden die vragen om een stevige partij met stevige raadsleden en wethouders. U kiest wel ergens voor*

*De (D) **democratie is een groot goed**. De zeggenschap ligt bij de (meerderheid) van de burgers. Maar gek genoeg kan een democratie alleen maar werken als de meerderheid oog heeft voor de minderheid. Een democratische gemeente is luisteren naar iedereen. Een gemeentebestuur dat wijze besluiten neemt en waarbij het streven naar consensus belangrijker is dan gelijk krijgen.*

*Het (A) **áppel** zegt iets over hoe wij een gemeente zien. Een gemeenschap van mensen die graag in die gemeente wonen. Die daar wat voor over hebben. Die best mogen mopperen, maar als het erop aankomt kiezen voor verantwoordelijk zijn voor jezelf, je naaste, de mensen in de straat en voor iedereen die jou nodig heeft.*

Waarden en traditie zijn belangrijk voor de samenleving. Veel mensen ervaren hun eigen leven als goed, maar maken zich zorgen over hoe wij met elkaar omgaan. Hoffelijkheid op straat, respect voor elkaar, iets over hebben voor de ander en niet altijd en overal het eigen belang voorop stellen. Wij koesteren de waarden die vastigheid geven en de tradities die onze samenleving bijeen helpen houden.

We hopen dat u het programma met interesse zal lezen en er een aantal punten persoonlijk in herkent. Als dat zo is. Stem dan op 21 maart 2018 op het CDA.

1.1 Lokale eigenheid

Wijk bij Duurstede, Cothen en Langbroek hebben elk hun eigen karakter. Met karakteristieke monumenten, culturele programma's, verenigingen, clubs en eigen identiteit. Die eigenheid draagt bij aan het zijn van een gemeenschap. Herkenbaar voor alle mensen. Het is van groot belang dat mensen zelf die eigenheid kunnen invullen. De gemeente zal slechts een faciliterende en ondersteunende rol spelen om het specifieke van iedere kern te bewaren

Het CDA gaat voor:

- Maatwerk in gemeentelijke ondersteunde rol per kern. Dat geldt ook voor de culturele subsidies. In Cothen en Langbroek werkt het anders dan in Wijk bij Duurstede.
- Het ondersteunen van activiteiten die plaatsvinden in de dorpshuizen in Cothen en Langbroek.
- Opnemen van cultureel erfgoed in de nieuw in te voeren omgevingswet.
- Vermindering van regels via de nieuwe omgevingswet. Meer vertrouwen geven aan inwoners en meer aansluiten bij maatschappelijke initiatieven en deze faciliteren.

1.2 Veiligheid in de buurt

Veiligheid is een basisbehoefte in een samenleving. Daardoor kunnen mensen zich thuis en geborgen voelen. Dit geldt weliswaar voor iedereen, maar we zullen extra aandacht schenken aan gezinnen met kinderen en ouderen. Een veilige gemeente vraagt om stevige afspraken en maatregelen. Wij richten ons op het tegengaan van alle vormen van criminaliteit. Ook omdat dit een grote impact heeft op het veiligheidsgevoel van het slachtoffer en diens directe omgeving.. Maar ook willen we maatregelen treffen op het gebied van inbraak, verkeersoverlast, onveilige schoolomgeving en openbare ruimte en overlast van rondhangende jongeren en vandalisme.

Het CDA gaat voor:

- Tweejaarlijkse buurtgesprekken tussen inwoners, politie en gemeente over de (sociale) veiligheid in alle wijken in Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede.
- Het ondersteunen van veiligheidsinitiatieven in de wijken (buurtpreventie, buurtapp's) door middel van actieve participatie van de veiligheidsambtenaar en politie.
- Het maken van afspraken met de politie over de feitelijke beschikbaarheid van wijkagenten in hun wijk.
- Meer woningen met het Certificaat Beveiligd Wonen. We willen hierover afspraken maken tussen de gemeente, winkeliers, bewoners, politie en bouwmarkten.
- Cameratoezicht op plekken waar het daadwerkelijk een effectief middel is om vandalisme of inbraken op industrieterreinen of in woonwijken te verminderen. Het CDA is tegen het ongebreideld plaatsen van camera's. Liever plaatsen we tijdelijk ergens een camera op het moment dat er problemen zijn, om die daarna weer weg te halen zodra dat mogelijk is,
- Hard aanpakken van drugs- en alcoholverkoop aan jongeren en een zichtbare samenwerking tussen gemeente, politie, scholen en jeugdzorg en sportverenigingen op het gebied van preventie t.a.v. drugs- en alcoholgebruik bij de jeugd. En het nog meer betrekken van ouders bij preventie van alcohol- en drugsgebruik door het onderwijs
- Lik-op-stukbeleid bij kleine criminaliteit en snel en efficiënt ingrijpen bij overlast en vandalisme.

- De ontwikkeling van een effectieve aanpak op gemeentelijke schaal op het gebied van tegengaan van radicalisering.

1.3 Burgerschap

Burgerschap betekent ook het nemen van verantwoordelijkheid voor de samenleving. Een veilige en verantwoorde samenleving vraagt om mensen die werken aan tolerantie en om hoffelijkheid. Ook om mensen die op komen voor een rechtvaardige samenleving, met verstand omgaan met elkaar en zelfbeheersing tonen. Een samenleving die samenhang, hoop en vertrouwen uitstraalt. Goed burgerschap doet een beroep op moraliteit en vraagt werken aan normen en waarden.

Het CDA gaat voor:

- Het behouden van de maatschappelijke stages. De gemeente werkt hierbij samen met het Revius, maatschappelijke organisaties en ondernemersclubs.
- Het vrijmaken van een substantieel budget om vrijwilligersinitiatieven te stimuleren. Een onafhankelijke commissie verdeelt het budget.
- Een gemeente die burgerinitiatieven ondersteunt bij het vinden van externe hulp. Denk hierbij aan fondsen van ING, KNHM, Oranjefonds, etc.
- Het stimuleren van het zo snel mogelijk inburgeren van statushouders. Cruciaal daarbij is het leren van de Nederlandse taal en aan het werk komen. Via vrijwilligerswerk is de stap naar betaald werk kleiner. Wij steunen het nemen van maatschappelijke initiatieven van inwoners en ondernemers om statushouders te begeleiden bij hun inburgering.

1.4 Zondagsrust

Het CDA ziet de nadelen van de 24 uren economie. Die nadelen druisen vaak in tegen belangrijke waarden en tradities. Zo is de zondag voor het CDA een rustmoment, voor bezinning en ontmoeting. De zondag is als gemeenschappelijke vrije dag ook een dag waarop het (doorgedraaide) economische leven tot rust komt en aandacht en tijd kan worden gegeven aan andere activiteiten in familie-, vrienden- of verenigingsverband.

Het CDA gaat voor:

- Het dus niet verplicht opleggen van haar wens van zondagsrust op anderen die dat anders zien. Een overgrote meerderheid van de Wijkse samenleving – burgers en ondernemers - wil namelijk graag de winkels op zondag open. Iedereen mag daar zijn of haar eigen keuze in maken.
- Het mogelijk maken van een vrijwillige zondagse winkelopening in de gemeente Wijk bij Duurstede maar, rekening houdend met het belang van zondagsrust door openstelling vanaf 13.00 uur.

1.5 Gemeentelijke samenwerking

Onze gemeente krijgt steeds meer taken op het gebied van o.a. jeugdzorg en arbeidsmarkt te vervullen. Soms kan ze die niet alleen aan, omdat het ingewikkelde zaken zijn (jeugdzorg) of omdat ze gemeentegrenzen overschrijden (arbeidsmarkt vragen) of omdat de uitvoering kwetsbaar is omdat we als gemeente te klein zijn om dit doelmatig zelf te doen. Onze gemeente kiest voor samenwerking met andere gemeenten omdat het dan efficiënter is, de kwetsbaarheid afneemt en de

kwaliteit toeneemt. Belangrijk voor het CDA is dat de samenwerking niet leidt tot een grootschalige en afstandelijke organisatie. We streven naar een betrokken gemeente die haar inwoners kent, waar de gemeenteraad bereikbaar is en die tevens een afspiegeling blijft van de lokale bevolking.

Het CDA gaat voor:

- Een kleine effectieve regiegemeente. Een efficiënte en effectieve regie-organisatie die voldoende kwaliteit in huis heeft om uitvoerende diensten bij derden in te kunnen kopen. En een ambtelijke organisatie die over voldoende strategische en communicatieve kwaliteiten beschikt om de denkkraft van de Wijkse samenleving maximaal te benutten bij beleidsontwikkeling. Zodat zonder de inkoop van dure consultants er toch de goede keuzes worden gemaakt, die we kunnen uitleggen aan onze inwoners en ondernemers.
- Actief deelnemen in het regionale samenwerkingsverband van Utrechtse gemeenten (U-10). Zodat onze gemeente zowel inhoudelijk als strategisch beter kan functioneren. Met een focus op de volgende strategische doelen: klimaat-neutrale gemeente in (snel na) 2030, 1.000 extra woningen, meer lokale bedrijvigheid en werkgelegenheid en betere mobiliteit voor onze forensen (auto, fiets en OV).¹

Herindeling

Het CDA hecht aan goede besturing van onze gemeente. Deze moet voldoende slagkracht hebben. Samenwerking tussen gemeenten kan oplossingen bieden om onze doelen beter en sneller te bereiken.

Het CDA gaat voor:

- Een zelfstandige gemeente Wijk bij Duurstede. In de huidige schaal kunnen burgers en ondernemers wethouders en raadsleden goed benaderen. Het bestuur staat daarmee dicht bij de bevolking. Via slim en effectief samenwerken met omliggende gemeenten (U10), optimaal benutten van kennis-ervaring van haar bevolking en een goed functionerende kleine regie kan onze gemeente volgens het CDA zelfstandig blijven.

1.6 Transparantie

Transparantie is een belangrijke waarde voor het CDA. Dat kan in onze gemeente nog beter.

Het CDA gaat voor:

- Een ‘openbare lobbyparagraaf’ bij alle belangrijke besluiten van het college. Hieruit moet duidelijk worden hoe belangen zijn gewogen: met welke belangengroepen heeft de wethouder contact gehad bij wijze van consultatie?
- Toegankelijke en duidelijke website: waarin voor burgers de inspraakmomenten- en procedures direct te vinden zijn.
- Een online ‘compleet gemeentelijke organisatie overzicht’ (almanak) dat voor iedereen inzichtelijk maakt welke gemeentelijke afdeling waarover gaat. Met daarin alle relevante contactgegevens van de behandelend ambtenaren en contactpersonen.

¹ Beiden zijn noodzakelijk omdat de ambtelijke fusie met Houten niet doorgaat

2. Sterke samenleving

Wij willen de komende jaren blijven werken aan een gemeente, waar alle inwoners zich veilig en thuis voelen omdat ze weten dat er altijd iemand is die naar ze omkijkt. Niemand staat er alleen voor. Er is een gevoel van saamhorigheid en gedeelde verantwoordelijkheid. Mensen hebben directe invloed op hun eigen leefomgeving.

2.1 Samenlevingsgericht samenwerken in de gemeente

Het CDA gelooft dat de samenleving en niet de overheid centraal moet staan. De gemeente is allereerst een ondersteuner van de eigen initiatieven en voorkeuren van mensen. De gemeente biedt ruimte aan initiatieven ook als daarvoor eigen regels moeten wijken.

Het CDA gaat voor:

- Een goed bereikbaar digitaal gemeenteloket. Het blijft daarnaast mogelijk om tijdens kantooruren ook persoonlijk contact op te nemen met mensen die voor de gemeente werken.
- Nog beter benutten van het internet voor meer persoonlijke, op maat gesneden en makkelijk toegankelijke, dienstverlening. Hierin willen we de komende jaren flinke stappen zetten.
- Een gericht aanspreekpunt voor ondernemers en verenigingen. Specifieke aanspreekpunten voor de kernen Langbroek en Cothen.
- Zo laag mogelijke legeskosten.
- Een gemeentehuis dat een echt Huis van de gemeente is. Hier zijn er mogelijkheden voor openbare ontmoetingen (tijdens en na kantooruren), die het aantrekkelijk maken voor mensen om elkaar te treffen.
- ‘The right to challenge’: Inwoners en verenigingen krijgen het recht om de uitvoering van een collectieve voorziening van de gemeente over te nemen. Dit kan het onderhouden van groen zijn, het onderhoud van speeltoestellen of de zorg voor ouderen. Inwoners krijgen het recht om bij de gemeente een alternatief voorstel in te dienen voor een bepaalde dienst, voorziening of plan van de gemeente.

2.2 Doe mee

Wij willen dat de gemeente de initiatieven van inwoners ruim baan geeft, soms gestimuleerd door financiële ondersteuning. De gemeente moet los te durven laten in plaats van initiatieven over te nemen. Echter de gemeente moet participatie niet als verplicht instrument zien en ook niet opleggen aan de inwoners.

Het CDA gaat voor:

- Een gemeente die actief meedenkt en ook nagaat hoe het initiatief gerealiseerd kan worden. Zeker waar de gemeente nodig is voor een vergunning, door een bijdrage in de kosten. Of omdat wijzigingen in het beleid of bestemmingsplannen van de gemeente nodig zijn.

- Een gemeente die - als het helaas misgaat - niet meteen klaar staat met regels en verordeningen. Ook grootschalige initiatieven hebben kans van slagen. Met minimale middelen kan vaak een maximaal resultaat bereikt worden.

2.3 Verenigingen en vrijwilligers

Vrijwilligers, mensen, die zich met hart en ziel inzetten voor een ander, vormen een onmisbare schakel in de binding en leefbaarheid van onze kernen. De gemeente kan veel doen om vrijwilligerswerk makkelijker en leuker te maken. Dit kan door de dialoog aan te gaan met verenigingen en vrijwilligers. Er zijn veel kansen voor verduurzaming van sportcomplexen. Dat kan een goede manier zijn om energiekosten te drukken en bij te dragen aan een klimaatneutrale gemeente.

Het CDA gaat voor:

- Het gratis maken van de verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor vrijwilligers, die met minderjarigen werken.
- Het kritisch kijken naar vergunningverlening. Is een vergunning echt wel nodig ?
- Een gemeente die deskundigheidsbevordering ondersteunt.
- Een energieregisseur die verenigingen helpt bij het in kaart brengen van rendabele duurzaamheidsinvesteringen.
- Een revolverend duurzaamheidsfonds dat de financiële middelen kan bieden².
- Beloning van zelfwerkzaamheid
- Het invoeren van dorp/wijkbudgetten ter ondersteuning van burgerinitiatieven

2.4 Bewegen voor leefbaarheid en welzijn

Bewegen is heel belangrijk, als ontspanning en als voorwaarde voor een gezond leven. Maar sport heeft ook een andere functie: het brengt mensen samen en maakt mensen weerbaar. Sport speelt ook een belangrijke rol bij het overbrengen van waarden en vaardigheden, die in het alledaagse leven onmisbaar zijn, zoals teambelang en respect voor de ander.

Het is belangrijk om goede randvoorwaarden te creëren om sporten en bewegen zo optimaal mogelijk te maken. Wij willen daarbij rekening houden met de verschuiving van verenigingssporten naar individuele sporten in de openbare ruimte, zoals wandelen, fietsen en hardlopen.

Naast sport en bewegen is gezonde voeding een belangrijke pijler in de preventieve gezondheidszorg. Gezonde voeding draagt bij aan het voorkomen van obesitas.

Het CDA gaat voor:

- Het behouden van de huidige sportaccommodaties in Langbroek, Cothen en Wijk bij Duurstede.
- Een zwembad op het schaalniveau van de regio. Het is erg duur om deze voorziening voor alleen de gemeente Wijk bij Duurstede te realiseren. Dit vraagt om samenwerking met omliggende gemeenten.
- Een gemeente die gezond eten op (sport) kantines promoot.

² In een revolverend fonds komt het uitgeleende geld weer terug zodat het opnieuw beschikbaar komt voor nieuwe leningen.

- Speelplekken die functioneren als ontmoetingsplek voor jong en oud.
- Een gemeente die het goede voorbeeld geeft door het groen ecologisch en netjes te onderhouden.
- Een veilige openbare ruimte met voldoende verlichting en zonder onoverzichtelijke situaties. Veilige routes en oversteekvoorzieningen. De verlichting van veel zebrapaden kan beter. Doe het in de rest van de gemeente op dezelfde manier als in Langbroek.
- Het strenger handhaven van verkeersovertredingen in kinderrijke buurten en in de omgeving van (sportparken). Zo zorgen we voor zelfstandige mobiliteit voor ouderen en kinderen.
- Het actief laten meedenken van burgers (jong&oud) in het verbeteren van de verkeersveiligheid op de routes die ze vaak lopen/fietsen/rijden.
- Verlagen van de snelheid naar 60 km/uur bij de kruising bij de Pronckheer. Om het voor fietsers, wandelaars en automobilisten/tractoren veiliger te maken om over te steken.
- Inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het groenonderhoud.

2.5 Bereikbaarheid

Een sterke samenleving waarin we omzien naar elkaar kan niet bestaan zonder de fysieke mogelijkheid met elkaar in contact te treden. Bereikbaarheid is daarom niet alleen een ruimtelijk maar ook een sociaal vraagstuk.

Goed openbaar vervoer draagt bij aan een betere bereikbaarheid. Wijk bij Duurstede, gelegen in een enigszins geïsoleerd landelijk gebied moet goed bereikbaar blijven. Door het ontbreken van een spoorverbinding is het busvervoer essentieel. Er is met name aandacht nodig voor de frequentie van de busverbindingen.

Een goede bereikbaarheid gaat hand in hand met een goede verkeersveiligheid.

Het CDA gaat voor:

- Het collectief vraagafhankelijk vervoer als aanvullende rol op de huidige ov-busverbindingen. Denk aan Belbus/ buurtbus
- Openbaar vervoer waar mensen met een beperking zonder hinder gebruik van moeten kunnen maken.
- Voldoende verlichting.
- Goed onderhouden fietspaden. Dit is in een tijd van steeds meer (elektrische) fietsen cruciaal.
- Stimuleren van het inzetten van vrijwilligers als verkeersbrigadier bij scholen.
- Meer aandacht voor rolstoelen en rollators bij het inrichten van trottoirs.
- Faciliteren van lokaal doelgroepvervoer zoals de Wijkse Dienst.

2.6 Voldoende en betaalbare woningen

Voor mensen is wonen iets essentieels, zowel de woning als de leefomgeving. De woonwensen van inwoners moeten centraal staan bij het woonbeleid. Voor het CDA moet het woonbeleid gericht zijn op kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en maatwerk. Dan gaat het om duurzame woningen, over woningen die aansluiten bij woonwensen en woningen die bestendig zijn voor verschillende levensfasen. De ruimtelijke kwaliteit is van grote waarde. Slechte huisvesting leidt tot overlast.

Het CDA gaat voor:

- Ruimte voor 1.000 woningen in de Geer III. Zoveel mogelijk van deze woningen komen ter beschikking aan eigen inwoners.

- Het zo snel mogelijk omleggen van de Romeinenbaan. Zodat het woongenot van de Geer II en De Horden en ook de bereikbaarheid van het bedrijventerrein toeneemt.
- Meer appartementen voor senioren nabij het centrum. Zoals op de locatie LIDL in de Hoogstraat, oude postkantoor/bibliotheek/het Wijkhuis.
- Levensloopbestendige wijken, waarin kinderen vrolijk kunnen opgroeien en mensen gezond oud worden. Dat vergt goede voorzieningen (van speeltuin tot buurtcentrum) waarin recht wordt gedaan aan de diversiteit aan mensen die de samenleving kent.
- De bouw van levensloopbestendige woningen. En het ruimte bieden voor het plaatsen van tijdelijke mantelzorgunits.
- Een gemeente die meer gronden gaat bestemmen voor particuliere bouw.
- Nog meer ruimte voor collectief en particulier opdrachtgeverschap. Ook voor wooncoöperaties. Wij verwachten van de gemeente dat zij ruimte biedt en open staat voor initiatieven. Door (samenwerkende) inwoners ruimte te geven zelf een rol te spelen in het bouwen van hun eigen woning of buurt, versterkt de cohesie en wordt de gemeente levendiger. Dat vraagt ook om minder regels waar dat kan. De ruimte die de nieuwe Omgevingswet hiervoor biedt willen wij aangrijpen.
- Kleine bouwkavels in Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede die ruimte bieden voor permanente Tiny Houses met een woonoppervlakte van 50m². Het maakt woningbezit en vermogensvorming mogelijk voor mensen met een kleine beurs. Niet alleen voor jongeren, maar ook voor degenen die bewust goedkoop willen wonen om geld over te houden voor andere leuke zaken. Of na een scheiding niet 7 jaar willen wachten op een sociale huurwoning.
- Een gemeente die zich actief en creatief inzet voor flexibele en modulaire huisvesting ten behoeve van een stijgend aantal spoedzoekers. Zij hebben - net als vluchtelingen met een verblijfsvergunning - snel een woning nodig. Het gaat om mensen die wachten op een volgende koopwoning, die in scheiding liggen, die te maken hebben met huiselijk geweld, zzp'ers met een tijdelijke baan of starters die op zichzelf willen gaan wonen. Naar schatting is ook in onze gemeente 10% van de inwoners op zoek naar snel toegankelijke en betaalbare tijdelijke woonruimte.
- Een gemeente die samen met Volksbelang, Woningbouwstichting Cothen en particuliere initiatieven (b.v. wooncoöperatie) gaat experimenteren met vernieuwde woonvormen waarbij arbeid, wonen en zorg wordt gecombineerd ter versterking van de participatiesamenleving.
- Een blijverslening voor particuliere woningeigenaren die het voor ouderen mogelijk maakt om hun huis zodanig aan te passen dat ze langer kunnen blijven wonen in hun eigen huis.
- Een starterslening voor jongeren in het begin van hun carrière. Zodat ze met hun startsalaris toch een huis kunnen kopen en geen beroep hoeven te doen op sociale huur.

3. Familie en gezin

Families³ zijn belangrijk voor de samenhang van de samenleving. Ze bieden gelukkig (meestal) een plek waar kinderen veilig kunnen opgroeien. Een verantwoordelijke taak voor ouders, verzorgers, andere familieleden. Het CDA ziet in de familieverbanden de basiswaarden zoals, verantwoordelijkheid nemen, liefde delen, zorg om elkaar en elkaar niet loslaten terug. Juist die sociale verbanden rondom de familie zijn onmisbaar in goede en in slechte tijden. De zorg in Nederland zou ondenkbaar zijn zonder de inzet, liefde en aandacht van deze mantelzorgers. Wij hebben daar grote waardering voor en voelen het als een plicht om hun zorg te ondersteunen en te vergemakkelijken, zodat zij in staat zijn om hun taak te doen. Dat dit niet vanzelfsprekend is zien we helaas dagelijks om ons heen.

3.1 Gezinnen

In al die gezinnen en families worden altijd waarden en normen overgedragen, leren we (hopelijk) de goede dingen. We delen liefde, vinden toewijding, nemen verantwoordelijkheid voor elkaar en laten (elkaar) niet los. In tijden van tegenslag is de familie vaak de plek waar we bescherming en ondersteuning vinden.

Maar ook in families gaat het niet altijd goed. Ook hier vinden ingrijpende zaken plaats waar meestal de kinderen de dupe van zijn. Met alle negatieve gevolgen daarvan in hun eigen leefwereld. Zij doen het minder goed op school, zijn vaker agressief en gevoeliger voor depressiviteit.

Het CDA gaat voor:

- Het belang van kinderen. Daarom is het belangrijk dat als er, welke gezinsproblemen dan ook zijn, ouders bij Stichting Binding, (integrale hulpverlening) terecht kunnen voor hulp en advies om
 - bijv. een vechtscheiding te voorkomen
 - bijv. opvoedondersteuning voor moeilijke en makkelijke tijden
 - bijv. een belangrijke rol voor pleegzorg waar kwetsbare kinderen de kans krijgen om even op adem te komen of zelfs een nieuw 'thuis' te vinden.

3.2 Kindvriendelijke buurten

De buurt waarin kinderen opgroeien is erg belangrijk. Ieder kind verdient een veilige en uitdagende leefomgeving waarin het kan spelen en veilig opgroeien. Het CDA vindt het van belang dat kinderen veel buiten kunnen spelen: ze leren daardoor spelenderwijs samen te leven. Ook is buitenlucht gezond en draagt beweging bovendien bij aan gezondheid en het voorkomen van overgewicht.

³ Hier wordt een breed begrip van samenwonen, samenleven samengevat in families

Het CDA gaat voor:

- Diverse speelmogelijkheden in elke buurt, voor verschillende soorten spel en ontmoeting, voor alle leeftijden en voor kinderen met en zonder beperking. De buurt moet hierbij worden betrokken.
- Burgerinitiatieven op het gebied van spelbegeleiding, zoals speel-o-theken, speeltuinen, scouting en kindervakantiewerk. Ze zijn van groot belang en kunnen rekenen op medewerking van de gemeente.

3.3 Onderwijs

Het is ons aller taak om kinderen thuis en op school goed voor te bereiden op hun rol en plek in de samenleving en de wereld van vandaag en morgen. Goed passend onderwijs biedt alle kinderen en jongeren de kans om zich te ontwikkelen en uit te groeien tot volwaardige en betrokken inwoners. Hoewel de invloed van de gemeenten op de inhoud van het onderwijs beperkt is, moet er ook op lokaal niveau veel aandacht zijn voor onderwijs. Het is een belangrijke pijler voor de goede samenleving van morgen

Het CDA gaat voor:

- Het behouden van de maatschappelijke stage op het Revius.
- Het ondersteunen van de Werk Oriëntatie Project (WOP) stages door Revius en OKW.
- Zoveel mogelijk gebruik maken van het reguliere openbaar vervoer bij het leerlingenvervoer. Door verplaatsing van haltes of aanpassing van busroutes en -tijden.
- Frisse schoollokalen met een goed binnenklimaat en energie-neutrale schoolgebouwen. In het integraal huisvestingsplan voor alle basisscholen moet dit een belangrijke plek krijgen (klimaat-neutrale gemeente).
- Samenvoegen van peuterspeelzalen en kinderopvang tot één voorschool, zodat deze kinderen weer met elkaar spelen én leren. Wij willen dat kinderen tussen twee en vier jaar recht krijgen op een aantal dagdelen voorschool, met de mogelijkheid voor aanvullende opvang voor ouders die dat willen. Meer dan nu kan in de voorschool al aandacht zijn voor spelend taal leren en ontwikkeling. Zo kan ook voor een soepele overdracht van de kinderen naar de basisschool worden gezorgd.
- De ontwikkeling van een Brede School De Heul die qua omvang klopt bij de verwachte leerlingaantallen. Voorkom lege schoolklassen in de toekomst.
- Samenwerking tussen het Revius en het basisonderwijs om de verwachte leegstand van lokalen op het Revius op te vangen.
- Een gemeente die – in nauwe samenwerking met Werk bij Duurstede/OKW – er actief aan meewerkt dan het vmbo en mbo goed bereikbaar en toegankelijk is en stimuleert dat er voldoende stageplekken komen.

De school is vaak een van de eerste plekken waar een kind aanklopt voor hulp. Het is belangrijk dat scholen de weg weten naar de lokale toegang tot jeugdhulp(stichting Binding). Het CDA vindt het belangrijk dat scholen en jeugdhulpinstellingen, stichting Binding zich in gelijke mate verantwoordelijk voelen voor het welbevinden van het kind. Ook in onze gemeente groeien kinderen op in (relatieve) armoede. Dat is voor ons niet acceptabel. Alle kinderen moeten de kans krijgen zich volledig te ontplooiën en volop mee te doen in de samenleving.

Het CDA gaat voor:

- Een nauwere samenwerking tussen gemeente, jeugdhulpinstellingen, Stichting Binding en onderwijs bij het ontwikkelen en uitvoeren van preventieprojecten, om bijvoorbeeld verdovende middelengebruik, geweld en seksueel overschrijdend gedrag tegen te gaan.
- Voortzetten van een gerichte aanpak om schoolverlating te voorkomen via o.a. tijdige en regelmatige huisbezoeken.
- Het financieel ondersteunen van bijles voor kinderen uit minimagezinnen als ze kunnen deelnemen aan tweetalig onderwijs (tto). Er is helaas vaak een verband tussen de financiële situatie thuis en de schoolprestaties van een kind. Daardoor ontstaat vaak ‘overerfbare’ armoede.
- Het financieel ondersteunen van deelname aan tweetalig onderwijs (tto) voor talentvolle kinderen uit gezinnen die dit vanwege het lage inkomen niet kunnen betalen.

3.4 Samen met maatschappelijke organisaties

Het CDA is dé partij van mensen in de samenleving en is als geen ander in staat de balans te vinden tussen individuele verantwoordelijkheid en solidariteit. Inwoners, vrijwilligers, lokale ondernemers, verenigingen en geloofsgemeenschappen hebben vaak waardevolle ideeën over de zorg voor elkaar. Daarom is een vast contact met en tussen deze organisaties van belang.

3.4.1 Geloofsgemeenschappen

Geloofsgemeenschappen en overheden hebben verschillende verantwoordelijkheden, maar zij hebben ten minste één ding gemeen: zij dienen dezelfde mensen. Geloofsgemeenschappen voeren van oudsher keukentafelgesprekken. Ze dragen een schat aan wijsheid en ervaring met zich mee. Bij de ontwikkeling van beleid voor het sociaal domein is het dan ook erg belangrijk de kennis van kerkelijk werkers over armoede, gezinsproblematiek, verslavingen etc. te betrekken.

Het CDA gaat voor:

- Het nog meer betrekken van geloofsgemeenschappen bij de ontwikkeling van het jongeren- en het sociaal beleid.

3.4.2 Verenigingen

Het CDA vindt het belangrijk dat jongeren en ouderen die extra uitdagingen in het leven ervaren, juist bij verenigingen succeservaringen op kunnen doen. Daarom is het belangrijk dat geïnvesteerd wordt in vrijwilligers zodat zij goed om kunnen gaan met doelgroepen die specifieke aandacht vragen en weten wat te doen als zij het gevoel hebben dat de situatie van een van hun jeugdleden ‘niet pluis’ is.

Het CDA gaat voor:

- Behoud van de combinatiefunctionaris om sport, cultuur, onderwijs te verbinden. En die ook bijdraagt aan het mogelijk maken van coaching van (jeugd)trainers zodat zij leren omgaan met jongeren of andere doelgroepen die bijzondere aandacht nodig hebben.
- Een jeugdsport- en/of jeugdcultuurfonds om de toegang tot sport en cultuur voor ieder kind mogelijk te maken.

- Praktisch (administratief) ondersteunen van initiatieven zoals een jeugdsportfonds en lokale armoedefondsen (vanuit charitas en fondsen) ondersteunen. Zij kunnen ouders voor wie het lidmaatschap te duur is gericht ondersteunen. Hierdoor voorkomen we dat kinderen als gevolg van een armoedesituatie buitengesloten worden van allerlei activiteiten - elk kind verdient kansen!

3.5 Lokale toegang tot zorg

Als inwoners van de gemeente Wijk bij Duurstede in meer of mindere mate een steuntje in de rug nodig hebben is het belangrijk dat dit goed gebeurt. In Wijk bij Duurstede is gekozen voor Loket-Wijk voor een laagdrempelige toegang. Dat functioneert goed omdat de drempel om hulp te zoeken voor ouders daarmee zo laag mogelijk is.

Het CDA gaat voor:

- Voortzetting van de huidige werkwijze van Loket Wijk.

3.5.1 Drempel omlaag

Belangrijk is dat de toegang tot zorg zo is georganiseerd dat iedereen naar de meest adequate zorg op het juiste moment worden geleid: dus ‘licht’ waar het kan en ‘zwaar’ waar het moet. Wij vinden dat het niet uit moet maken onder welke wet het valt, bijvoorbeeld de scheidslijn tussen WMO en jeugdzorg.

Vaak gaat maar de helft van alle verwijzingen naar jeugdhulp via de lokale toegang. Ook huisartsen, kinderartsen en voogdij-instellingen vormen een toegangspunt tot de jeugdzorg. Het is belangrijk om als gemeenten te investeren in de relaties met deze verwijzers om ook samen met hen te werken aan een transformatie van de jeugdzorg.

Het CDA gaat voor:

- Een veel betere overgang tussen de verschillende vormen van zorg. De gemeente moet (potentiële)cliënten daarin duidelijk en op tijd begeleiden.
- Het betrekken van huisartsen, zorgverzekeraars, Stichting Binding en instellingen bij de versterking van lokale toegangspunten tot de zorg die nodig is. Door het versterken van de praktijkondersteuning van huisartsen.
- Het versterken van de samenwerking tussen basisscholen, het Revius en de wijkteams. Juist om de drempel voor ouders te verlagen. Door een periodiek overleg met leerkrachten of een spreekuur van het wijkteam op school. Stichting Binding kan een grote rol spelen in het schoolmaatschappelijk werk.

3.5.2 Zorginstellingen

Zorginstellingen zijn voor het CDA belangrijke partners om de juiste hulp en ondersteuning op het juiste moment te geven. Wij vertrouwen de zorgprofessional en vinden het onwenselijk dat de gemeente op zijn stoel gaat zitten. Het is daarbij belangrijk dat gemeenten een financieringsvorm hanteren die dit partnerschap ondersteunt. Veel jongeren dreigen ‘tussen de wal en het schip te vallen’ als ze 18 worden. Vaak gaan ze dan ‘over’ van de Jeugdwet naar bijvoorbeeld de Zorgverzekeringswet. Dit verdient nadrukkelijk aandacht.

Er is nog een wereld te winnen door sneller maatwerk te leveren voor de juiste hulp voor het kind en onnodige bureaucratie terug te dringen. Wachtlijsten zijn voor ons onaanvaardbaar.

Het CDA gaat voor:

- Experimenten met nieuwe financieringsvormen en (bestuurlijke) aanbestedingen waarbij de te behalen resultaten vanuit de eigen verantwoordelijkheid van zorginstellingen en professionals leidend zijn. Bijvoorbeeld via sociaal contracteren of vormen van populatiebeplooiing.
- Het voorkomen dat 18 jarige jeugd - met zorg- en welzijnshulp - tussen wal en schip valt. Door het samen verantwoordelijk maken van instellingen met lokale toegangen tot zorg en welzijn voor het opstellen van een individueel ‘zorgplan van aanpak’ voor het moment dat een 18 jarige niet meer onder de jeugdzorg valt.

4. Zorg voor elkaar

Het CDA zet in op een samenleving die een goede sociale verbondenheid kent met gebundelde inzet van vrijwilligers, mantelzorgers en professionals in een hecht netwerk dat werkt volgens het principe 1 gezin, 1 plan, 1 hulpverlener. Mensen die het nodig hebben worden ondersteund op een wijze die bij hen past.

4.1 Preventie

Het welbevinden van mensen staat voor het CDA centraal. Mensen zijn daarvoor op de eerste plaats zelf verantwoordelijk. Voorkomen is echt beter dan genezen. Vaststaat dat de kosten van investeringen in welzijn, cultuur en sport minder hoog zijn dan zorgkosten. De opgave voor de gemeente is om, samen met maatschappelijke organisaties en sportclubs, te zorgen voor een gezonde omgeving voor alle inwoners, met extra aandacht voor kinderen en jongeren.

Het CDA gaat voor:

- Alle sportvelden rookvrij.
- Een gemeente die samen met scholen en sportverenigingen er voor zorgt dat de producten gezond zijn in de kantines van scholen en sportverenigingen.
- Ondersteunen van verenigingen om tot een verantwoord alcoholbeleid te komen.

4.2 Persoonlijke kracht

Het CDA gaat uit van de persoonlijke kracht en waardigheid van mensen. Natuurlijk houden we rekening met wat mensen niet kunnen, maar ons vertrekpunt is wat mensen wel kunnen. Dat vergt geen algemene regels maar maatwerk ook bij thuiszorg.

Het CDA gaat voor:

- Een gemeente die samen met alle betrokken partijen een plan maakt om ouderen op een verantwoorde wijze langer in hun eigen woning te laten wonen. Maar daarbij ook de vraag stelt wat is de beste keuze voor de oudere zelf.
- Afspraken met zorgorganisaties over maatwerk bij de thuiszorg, wanneer een algemene voorziening niet toereikend is.
- Het 'recht om uit te dagen' ook in de zorg. Inwoners kunnen voorstellen doen om zelf de zorg in hun omgeving te organiseren als alternatief voor zorg die wordt aangeboden door de gemeente, mits op een verantwoorde wijze

Aanpak laaggeletterdheid

In de gemeente Wijk bij Duurstede hebben ongeveer 1.500 mensen moeite met lezen en schrijven en kunnen daardoor moeilijker mee doen in de samenleving. Voor deze mensen is dit een serieuze handicap in een wereld van internet, e-mail en sociale media.

Het CDA gaat voor:

- Een gemeente die samen met werkgevers, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties, zoals Vluchtelingenwerk een plan van aanpak ontwikkelt om laaggeletterdheid de komende 4 jaar met minstens 10 % te verminderen.

4.2.1 Passende voorzieningen

In de buurt faciliteert de gemeente ontmoeting in buurtcentra en dorpshuizen, als dé plek voor culturele en sociale activiteiten. Maar ook door het bereikbaar maken van voorzieningen door bijvoorbeeld buurtbussen en toegankelijk Openbaar Vervoer.

Het CDA gaat voor:

- Prestatieafspraken met woningcorporaties over de hoeveelheid en de kwaliteit van het woningaanbod.
- kern-specifieke meerjarenplannen voor wonen, zorg en welzijn van senioren voor Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede. Waarin de reeds aanwezige voorzieningen als ook de manco's in kaart zijn gebracht. Elk plan leidt tot afspraken over welke organisatie wanneer met welke middelen deze manco's gaat wegnemen.
- Een gemeente die zorgt voor een goed toegankelijke openbare ruimte, openbaar vervoer en sportvoorzieningen, voor mensen met een beperking.

4.3 Omzien naar elkaar

Onze gemeente is rijk aan vrijwilligers op allerlei gebied. Ook dat maakt het wonen hier zo mooi: niemand hoeft zich buitengesloten te voelen. Toch kan het ook hier gebeuren dat mensen eenzaam zijn en/of teruggetrokken leven.

Het CDA gaat voor:

- Een gemeente die zich actief richt op het signaleren van deze mensen en hen in verbinding brengen met de vrijwillige initiatieven die er zijn. Iedereen is even belangrijk!
- Meer vrijwilligers mobiliseren t.b.v. respijtzorg voor mantelzorgers.
- Professionele ondersteuning van mantelzorgers voor informatie, advies of praktische en emotionele ondersteuning.
- Het ondersteunen van mantelzorgers zodat degene die zij verzorgen op een goede wijze de Wet Langdurige Zorg (WLZ) in gaan.

4.4 Financiën

Geld voor de zorg moet naar de zorg. Nergens anders naar. Dus als deze pot erg vol raakt, kiezen wij ervoor om te investeren in innovatie in de zorg.

Het CDA gaat voor:

- Een aparte Innovatieregeling, waarbij een deel van het geld gereserveerd wordt voor de uitvoering van vernieuwende ideeën op het gebied van zorg. Voor betaalbare zorg op maat.

4.5 Organisatie

Zorg gaat over mensen. Niet over de instanties die de zorg leveren. Deze zijn faciliterend. Alle acties zijn erop gericht, dat de zorgvrager (het doel van de zorg) centraal blijft staan. Er is nog

steeds te veel bureaucratie, te veel regels, te veel in te vullen formulieren. Dit gaat allemaal ten koste van de zorg zelf

Het CDA gaat voor:

- Het bij elkaar brengen van zorgverleners/professionals en zorgvragers om aan te wijzen welke regels overbodig zijn. Er zal gezamenlijk een concreet dereguleringsplan opgesteld worden. De minderkosten door deregulering komen direct ten goede aan de praktische zorg
- Een pool van onafhankelijke vrijwillige klantadviseurs die cliënten op hun eigen verzoek kunnen bijstaan bij keukentafelgesprekken.
- Het handhaven van de centrale rol voor Stichting Binding in het sociale domein. Binding kan ook een belangrijke rol spelen in het verbinden van onderwijs, participatie en Wet Langdurige Zorg (WLZ).
- Een beter via het OV bereikbare huisartsenpost. De post in Houten is nu zeer slecht bereikbaar via het OV. De beste oplossing is een andere locatie die beter bereikbaar is via het openbaar vervoer. Bijvoorbeeld Bunnik. Als dat niet haalbaar is wil het CDA een OV verbinding (belbus) richting Houten.

4.6 Werk en participatie

4.6.1 Werk

Het CDA wil zich inzetten voor betaald werk voor diegenen die dat kunnen en willen. Werk is belangrijk voor inkomen, zelfontplooiing en sociale contacten. Ook voor mensen waar betaald werk een brug te ver is, is participatie van belang. Voor ons is natuurlijk meedoen een middel om mensen te activeren die nu wel een uitkering ontvangen, maar verder niet participeren. Dat zij actiever worden is beter voor henzelf, hun omgeving en ook voor de samenleving. Uiteindelijk kan ook natuurlijk meedoen een eerste stap zijn in de richting van een betaalde baan. Wij willen voorkomen dat jongeren al bij de start van hun arbeidsleven tussen de wal en het schip belanden. Daarom is extra aandacht nodig voor beschut werk en voor de aansluiting van jongeren naar de arbeidsmarkt.

Het CDA gaat voor:

- Het inzetten van verschillende vormen voor het toeleiden naar werk, in het bijzonder door financiële ondersteuning, participatieplaatsen en jobcoaching. Ook mag van de gemeente verwacht worden dat ze een voorbeeldfunctie vervult. Het gaat hierbij om werkstages of werkervaringsplekken, werkplekaanpassingen, no-riskpolissen voor werknemers met een beperking.
- Het mogelijk maken van het aanvulling van de bijstandsuitkering via een parttimebaan tot 125% van het bijstandsniveau . Omdat dit uiteindelijk moet leiden tot een volwaardige baan, zal zo'n regeling qua duur beperkt moeten zijn.
- Het voortzetten van de verplichte tegenprestatie bij een bijstandsuitkering via vrijwilligerswerk.
- Het ondersteunen van activiteiten om voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt nieuwe banen te scheppen. Er wordt samen met het bedrijfsleven gezocht naar de mogelijkheden om reguliere banen te scheppen.
- Het vrijmaken van meer capaciteit voor het opsporen en vervolgen van uitkeringsfraude. Fraude is diefstal van de gemeenschap.

- Het versneld creëren van banen voor mensen met een arbeidsbeperking via de Wijkse Werkplaats.

4.6.2 Armoede

Armoede is niet alleen een financieel probleem, maar vooral ook een zaak van niet kunnen meedoen in de samenleving. Daarom wil het CDA een actief armoedebeleid. Ook hier geldt dat de inwoner eerst zelf verantwoordelijk is. Maar ook hier geldt dat niet in alle gevallen eigen verantwoordelijkheid genomen kan worden. Hulp bij de bron waar het echt nodig is, want voorkomen beter is dan genezen. Goed toegankelijke en begrijpelijke informatie over de minimaregelingen zowel van de gemeente als het rijk is een basisvoorwaarde.

Het CDA gaat voor:

- Het ruimhartig voortzetten van de huidige invulling van het minimabeleid (sociaal culturele activiteiten/sporten(jong&oud)/zwemlessen/studiecomputer). En de voorziening laten aansluiten bij de zich ontwikkelende behoeften in de samenleving.
- Het inzetten van projecten met vrijwilligers voor mensen die moeite hebben hun administratie op orde te krijgen. Een voorbeeld is ‘schuldhulpmaatjes’. De gemeentelijke schuldhulpverlening moet de mensen snel helpen. Er mogen geen wachtlijsten ontstaan.
- Het steunen van maatschappelijke initiatieven voor armoedebestrijding (zoals van geloofsgemeenschappen of van Humanitas, of scholen). Dit kan door subsidie te geven, maar ook door te zorgen voor huisvesting of praktische hulp te bieden.
- Het blijvend faciliteren van de regionale Voedselbank Kromme Rijn. De gemeente ondersteunt waar nodig. De voedselbank blijkt helaas noodzakelijk, maar zou idealiter een tijdelijke oplossing moeten zijn.

5. Eerlijke duurzame economie

Het CDA streeft naar een eerlijke duurzame economie. Een eerlijke economie betekent dat mensen moeten kunnen profiteren van een goed economisch klimaat en dat iedereen de kans krijgt om met zijn talenten een eerlijk inkomen te verwerven. Dat ondernemen op maatschappelijke verantwoorde wijze gebeurt. We willen de lokale economie stimuleren, met name waar duurzaamheid hoog in het vaandel staat en de werkgelegenheid laten groeien. Ondernemen is ook rekening houden met leefbaarheid en de leefomgeving. Ondernemers, als onderdeel van de samenleving gaan dan ook niet alleen voor eigen winst, maar werken waar zij elkaar nodig hebben samen met onderwijsinstellingen en overheden. In een eerlijke duurzame economie houden we ook rekening met de andere taken die mensen naast hun werk in het leven hebben, zoals vrijwilligerswerk, mantelzorg of andere zorgtaken.

5.1 Bedrijvigheid

De bedrijvigheid en ondernemerschap in onze gemeente draagt bij aan de vitaliteit en de leefbaarheid van Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede. Het CDA kiest vanuit zijn uitgangspunt van brede duurzaamheid (rentmeesterschap) ook nadrukkelijk voor het stimuleren van sociaal ondernemerschap, waarbij de winst van het bedrijf bijdraagt aan het geven van kansen aan mensen en aan duurzaam produceren. Voor het CDA zijn familiebedrijven en MKB-bedrijven de motoren waar de samenleving op draait. Het CDA ziet de Regio Q4 (De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist) als een belangrijke gesprekspartner in de relatie tussen gemeenten en ondernemers in de regio.

Het CDA gaat voor:

- Het bevorderen van grensoverschrijdende samenwerking tussen gemeenten onderling en met marktpartijen.
- Het stimuleren van regionaal inkopen door de gemeenten binnen de Q4.
- Ruime toegang tot de Bbz (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen) voor zelfstandigen en Zzp-ers
- Het lokaal aanbesteden van overheidsopdrachten via het vertalen van de aanbestedingswet in lokaal beleid.
- Een betere ontsluiting van Broekweg/Langshaven door het omleggen van de Romeinenbaan.
- Het aantrekkelijker maken van het Wijkse centrum door het in elk geval autoluw maken van de Markt. Als gemeente - met alle betrokken - een proces te starten om uit eindelijk te komen tot een autovrije markt.
- Het vernieuwen en aantrekkelijker maken van het winkelcentrum De Heul.
- Stapsgewijs afbouwen van de totale oppervlakte m2 detailhandel in onze gemeente. Omvormen van bestaande m2 naar wonen of combinatie functies.
- Verplaatsen van de LIDL in de Hoogstraat naar winkelcentrum De Heul. Hiermee brengen we het aantal supermarkten in Wijk bij Duurstede terug van 5 naar 4.
- Behoud van het ondernemersfonds, zolang de ondernemers hiervoor kiezen en de restitutie goed werkt.

- Ondersteuning van werklozen die zelfstandig ondernemer willen worden via ervaren ondernemers die hun kennis en ervaring beschikbaar stellen. Kosten hiervoor betalen uit het re-integratiebeleid.

5.2 Stad en land

We hebben goede hoop dat de nieuwe centrummanager eindelijk alle neuzen in de binnenstad dezelfde kant op krijgt. Dat is hoognodig om het centrum aantrekkelijk te houden in de toekomst. We wachten vol smart op snel internet in het buitengebied, zodat ook daar de economische motor kan blijven draaien.

Het CDA gaat voor:

- Groei in het hogere recreatie segment door zowel in het buitengebied als in de bebouwde kom ruimte te bieden aan meer overnachtingsmogelijkheden via extra hotelkamers en kwalitatief hoogwaardige B&B.
- Een gemeente die inzet op het aantrekken van kennisintensieve bedrijven. Deze bedrijven vooral ruimte bieden in het buitengebied in een landgoed achtige setting.
- Een gemeente die inzet op het aantrekken van extra technische bedrijven. Deze bedrijven vooral ruimte bieden op het bedrijventerrein.
- Het belang van de omwonenden van de Bosscherwaarden. Omwonenden leven veel te lang in onzekerheid over mogelijke zandwinning in de Bosscherwaarden. Het CDA heeft aangegeven dat begin 2017 hierover een besluit genomen moest worden. Dit moment is voorbij. Daarom verleent het CDA geen medewerking meer aan de verdere procedure.
- Het zo snel mogelijk aansluiten van het buitengebied op snel internet.
- Ruimte voor zorgondernemers in vrijkomende bebouwing in het buitengebied.

5.3 Ruimte geven

In het kader van het toekomstbestendig maken van de economie is flexibiliteit belangrijk. De ondernemer moet meer ruimte krijgen om te ondernemen. Dat kan door het schrappen, aanpassen of flexibiliseren van niet noodzakelijke regels. Voor de levensvatbaarheid van de landbouw is het belangrijk ontwikkelruimte te bieden aan (duurzame) agrarische bedrijven.

Het CDA gaat voor:

- Het stroomlijnen en aanpakken van de 5 grootste knelpunten waar ondernemers mee te maken hebben in onze gemeente.
- Ruimte bieden aan branche vermenging en -vervaging. Dat zorgt voor nieuwe bedrijvigheid. Dat geldt ook voor verbreding – zoals zorg en recreatie - op agrarische bedrijven.
- Kosteneffectieve oplossingen voor evenementen-parkeren, bijvoorbeeld bij de haven.
- Parkeerfaciliteit voor touringcarbussen.
- Bij nieuwbouw in het centrum extra parkeerplaatsen realiseren (inclusief elektrische oplaadpunten).
- Geen betaald parkeren.
- Meer parkeerplaatsen rondom het centrum. Dit is essentieel voor de leefbaarheid in de binnenstad. Bijvoorbeeld op de groenstrook tussen het Walplantsoen en de Kromme Rijn, bij

de stadshaven, een parkeerdek achter de Albert Heijn of een parkeergarage onder de nieuw te bouwen woningen op de locatie oude postkantoor/bibliotheek.

- Een economisch sterke en maatschappelijke verantwoorde en duurzame agrarische sector. De agrarische sector is de belangrijkste drager van de kwaliteit van ons buitengebied. Zowel qua landschap als milieu. Behoud van landbouwgronden en ruimte voor ontwikkeling is nodig om als agrarische ondernemer economie en maatschappelijke wensen te kunnen blijven combineren. Denk hierbij o.a. aan grondgebonden groei of juist extensivering van de melkveehouderij.
- Ruimte voor nieuwe bedrijvigheid in vrijkomende agrarische gebouwen. Onder voorwaarde dat dit de omliggende agrarische bedrijven niet gaat beperken in toekomstige ontwikkelingen.

5.4 Duurzaamheid

In een eerlijke duurzame economie gaat het om meer dan bijvoorbeeld groene energie, afvalrecycling en energiebewustzijn. Het gaat ook om een duurzame inzetbaarheid op arbeidsmarkt die zich laat kenmerken door goed en nabij (vak)onderwijs waar het leren van vaardigheden hoog in het vaandel staat.

5.4.1 Van onderop

Een duurzame toekomst vraagt om een forse investering in de economie en infrastructuur van ons land. Daarnaast willen wij vooral aansluiten bij initiatieven van bewoners, instellingen en ondernemers, en hen de ruimte bieden.

Het CDA gaat voor:

- Flexibele bedrijfspanden die op een goed moment weer omgevormd kunnen worden naar nieuwe toepassingen of duurzaam afgebroken kunnen worden.
- Een gemeente die zelf het goede voorbeeld geeft. Met (sociale) duurzaamheid in het aanbestedingsbeleid, groene energie, schone auto's en zonnepanelen.
- Het stimuleren dat alle woningen, bedrijven en gebouwen stapsgewijs naar 2030⁴ duurzaam zijn geïsoleerd. Buurt voor buurt en straat voor straat. Isolatie van gebouwen is namelijk een van de meest effectieve manieren om de uitstoot van CO2 terug te dringen.
- Wegnemen van regels die beklemmend zijn voor het isoleren van oudere huizen.
- Binnen vijf jaar is al het maatschappelijk vastgoed, zoals de gemeentelijke kantoren, scholen en sporthallen, verduurzaamd, waardoor ze voldoen aan de bepalingen van de wet milieubeheer.
- Een gemeente die zorgt voor voorlichting over duurzaamheid. Deze is laagdrempelig en de gemeente kent het beste de lokale situatie. Informeer bijvoorbeeld mensen die een omgevingsvergunning aanvragen over duurzame mogelijkheden.

5.4.2 Energietransitie

Energietransitie is de omslag naar een lager energiegebruik, opgewekt met hernieuwbare energie. Het CDA in Wijk bij Duurstede heeft de ambitie om zo snel mogelijk rond 2030 klimaatneutraal te zijn. Dat is een forse opgave dat voornamelijk op lokaal niveau opgelost moet worden.

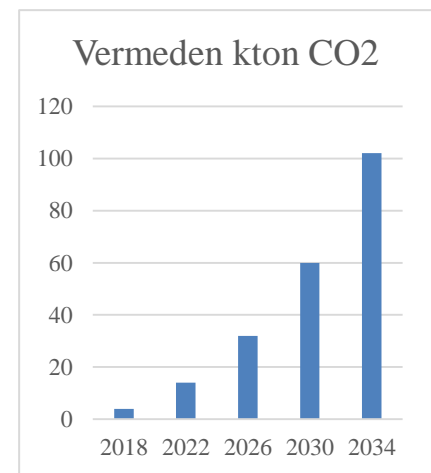
⁴ 2030 is een streefgetal, waarbij rekening gehouden moet worden met haalbaarheid, doel is snelheid in duurzaamheid

‘De wereld mooier achterlaten dan dat we haar aantreffen’, ofwel goed duurzaam omgaan met mens en natuur (rentmeesterschap) vormt de kern van de CDA-visie op de energietransitie. Het CDA is van oudsher de partij van het maatschappelijk initiatief en het zo laag mogelijk in de samenleving neerleggen van verantwoordelijkheden. Ook op het gebied van energietransitie is lokaal maatwerk de sleutel.

De meerwaarde vanuit het CDA-gedachtegoed is om vanuit de samenleving zelf - via gedrag, houding en acceptatie - de energietransitie te bewerkstelligen. Dus niet van bovenaf aan de samenleving op te leggen. Verantwoordelijkheid en uitvoering zo laag mogelijk in de samenleving zorgt voor draagvlak. We hebben in onze gemeente een grote groep actieve burgers en ondernemers die deze beweging van onderop dragen. Zij hebben een belangrijke rol gespeeld in het formuleren van het duurzaamheidsbeleid en het concreet maken van een routekaart naar een klimaat-neutrale gemeente.

Het CDA stelt de duurzaamheidsdoelen centraal. Maar kijkt wel naar brede duurzaamheid en de impact op natuur en horizonvervuiling. De komende 4 jaar is voor het CDA daarom de plaatsing van grote windmolens niet aan de orde. Het CDA wil eerst focussen op alternatieven die minder landschappelijke impact hebben. Denk hierbij vooral aan het plaatsen van zonnepanelen op daken en op plekken waar ze niet ten koste gaan van landbouwgronden. Maar ook aan isoleren, faciliteren van elektrisch rijden en kleine windmolens (kleiner dan 25 meter hoog).

Het CDA heeft als doelstelling om in 2022 ruwweg 14 kton aan CO₂ te hebben vermeden in de gemeente. Er gebeurt op dit moment onvoorstelbaar veel m.b.t. technische innovaties die bijdragen aan betaalbare duurzaamheid in woningbouw, mobiliteit en duurzame energieopwekking. Dat gaat bijdragen aan een steeds sterkere groei van de vermeden CO₂-emissie in onze gemeente.

Het CDA gaat voor:

- Het faciliteren van de uitvoering van de routekaart. Goed luisteren naar de betrokken burgers en ondernemers naar wat nodig is om zo snel mogelijk na 2030 klimaatneutraal te zijn.
- Bij nieuwbouwprojecten geen gasaansluiting meer.
- Meer aandacht voor warmtewinning.
- Een stimuleringslening asbestverwijdering die kansen biedt aan eigenaren om daken goed (en gezond) te verduurzamen.
- Lobby richting provincie Utrecht voor een betere subsidieregeling die asbestsanering van stallen combineert met het plaatsen van zonnepanelen.
- Het stimuleren van particulier initiatief voor nul-op de-meterwoningen.
- Geen bouwleges te vragen bij duurzame investeringen.
- Een gemeente die stimuleert dat bestaande woningen, sociale huurwoningen, scholen, sporthallen, etc. energiezuiniger worden gemaakt.
- Grootschalige duurzame energieproductie met impact op de directe omgeving alleen mogelijk te maken via een energiecoöperatie. Mocht de plaatsing van een zonnepark bijvoorbeeld toch noodzakelijk blijken te zijn, dan kan dat volgens het CDA alleen maar een coöperatief zonnepark zijn. Dat zorgt ervoor dat de baten en lasten eerlijk verdeeld worden in onze

gemeente. Baten van het zonnepark moeten terugvloeien naar direct omwonenden en de lokale gemeenschap het liefst als voorinvestering voor een volgend duurzaam project

- Het kunnen stellen van voorwaarden in het omgevingsplan aan de keuze voor de toekomstige energie infrastructuur.
- Optimaal samenwerken met omliggende gemeenten. De energietransitie vraagt ook om een regionale aanpak.

5.5 Vakonderwijs

Onderwijs is de basis en leidend voor duurzame ontwikkelingen in de (kennis)economie. Nederland is steeds meer een kennisland. Om dit zo te houden, verder te ontwikkelen en te exporteren is het broodnodig dat ondernemers, onderwijs en overheid met elkaar optrekken. Het vakonderwijs (vmbo, mbo en hbo) speelt in de economische ontwikkeling van het kennisland de centrale rol, en verdient het om optimale aandacht te krijgen.

Het CDA gaat voor:

- Een wethouder economische zaken die jaarlijks een bijeenkomst organiseert om te stimuleren dat het Wijkse bedrijfsleven en onderwijsinstellingen nog beter samenwerken m.b.t. het onderwijs voor ambachten (vmbo/Maarsbergen-mbo-hbo).
- Het stimuleren van ruimte voor het opleiden van ambachtelijk personeel in en nabij de bedrijventerreinen Broekweg en Langshaven. Dit betekent mogelijk het aanpassen van het bestemmingsplan en/of gebruik van leegstaande panden.
- Het stimuleren dat er voldoende werkervaringsplaatsen komen via aanbestedingseisen (SROI) en via de eigen organisatie.

5.6 Mobiliteit

Van oudsher richten bedrijven zich op plekken die goed bereikbaar zijn. Voor de toekomst is het van belang dat de internetverbindingen op orde zijn, iets wat vooral geldt voor het buitengebied. Ontwikkelingen als elektrisch fietsen, reguliere arbeid van mensen met een beperking en flexibele werktijden brengen weer andere bereikbaarheidseisen met zich mee. Denk aan snelfietspaden en passend openbaar vervoer dat ook 's morgens vroeg en 's avonds laat rijdt.

Het CDA gaat voor:

- Het inzetten in de komende jaren voor slimme mobiliteit. In de nabije toekomst moet het mogelijk worden om vijf minuten voor vertrek te bepalen hoe we naar onze plaats van bestemming reizen. We kiezen een combinatie van vervoersvormen die daarbij het beste past. Slim reizen is dus flexibel, effectief en duurzaam. Daarom moeten innovaties en nieuwe technologieën voor mobiliteit volop benut worden.
- Het voorzien van een ‘kiss&drive’-parkeerplaats bij afhaalpunten voor het ophalen van te bezorgen producten. Wellicht kunnen afhaalpunten ook ‘brengpunten’ worden voor verdere distributie via fietstaxi's of centrumbodes. Dit draagt bij aan het reguleren van pakjesbezorging op drukke plekken.

5.6.1 Ontsluiting en verkeersveiligheid

Een goede ontsluiting van de gemeente is al jaren een prioriteit van het CDA. Een aansluiting van Wijk bij Duurstede op de A27 via een weg langs het Amsterdam – Rijnkanaal is nog altijd een speerpunt. Het CDA vindt dit nog steeds de beste oplossing, maar begrijpt ook dat dit geen

eenvoudig traject is. Als voorlopig alternatief is het anders inrichten van de N229 - met een wisselstrook binnen de huidige wegvlakken - een prima oplossing om de verwachte verkeersdruk op te vangen. Hierbij zijn in de ochtend 2 stroken beschikbaar richting Utrecht en 's avonds 2 richting Wijk bij Duurstede.

De ontsluiting via de N227 richting Doorn blijft een knelpunt waar geen direct passende oplossing voor beschikbaar is. Daarom blijft aandacht nodig voor de verkeersdruk en de verkeersveiligheid met name t.b.v. fietsers op de N227 door Langbroek. Ook het verminderen van sluipverkeer in het buitengebied vraagt om structurele afstemming met omliggende gemeenten en de provincie.

Een betere ontsluiting vanuit van Wijk bij Duurstede in oostelijke richting. Dit zorgt voor minder verkeer op de binnenwegen en ontlast de verkeersdruk in Langbroek en de kruising in Doorn.

Het CDA gaat voor:

- Het anders inrichten van de N229 met een wisselstrook binnen de huidige wegvlakken.
- Het doen van een proef met de openstelling van de provinciale weg N229 voor agrarisch verkeer op het wegvak tussen Wijk bij Duurstede en de rotonde van Cothen en op de N227 tussen Cothen en Doorn (buiten de spits).
- Het herinrichten van de Zandweg tot een fraaie en verkeersveilige route voor alle weggebruikers.
- Een integrale verkenning van een betere ontsluiting van Wijk bij Duurstede. Niet alleen via de weg, maar ook via het water. En daarbij alle opties open houden. Hierbij zou het CDA graag betrokken inwoners en universiteiten betrekken.

5.7 Gezonde gemeentefinanciën

Een eerlijke economie vraagt om solide overheidsfinanciën, lagere lasten en een eerlijk en overzichtelijk belastingstelsel. Een solide toekomst is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Het grootste deel van de gemeentebegroting bestaat uit geld via de Rijksoverheid. Slechts een beperkt deel komt uit lokale heffingen en belastingen. In beide gevallen is er sprake van belastinggeld, opgebracht door de inwoners van de gemeente. We hebben de overtuiging dat we efficiënt en doeltreffend moeten omgaan met de financiële middelen die voorhanden zijn. Uitgangspunten voor het financieel beleid van het CDA zijn: zorgvuldigheid, kostenbesparend, gericht op het brede duurzaam investeren, transparantie en gematigde lokale lasten.

Sparen en weerstandsvermogen

De hoogte van de gemeentelijke uitgaven en investeringen vormt geen doel op zich. Ze dragen bij aan een maatschappelijk doel. We leven niet in de waan van de dag. We zorgen dus ook voor voldoende weerstandsvermogen waarbij we sparen voor gewenste investeringen.

Transparantie

Er is niks geheim aan de uitgaven van de gemeente. Om die reden ontvangen inwoners, bijvoorbeeld bij hun OZB-aanslag, een korte weergave van de uitgaven van het vorige jaar. Declaraties van bestuurders worden op de gemeentelijke website bekendgemaakt. Op de site is ook een duidelijk overzicht te vinden van instellingen die van de gemeente subsidie ontvangen en de taken die men uitvoert.

Grondexploitatie

De gemeente moet er zijn voor haar inwoners en de belangen van haar inwoners voorop stellen. Het bouwen van woningen of het verkopen van grond (eenmalige inkomsten) mag niet bedoeld zijn om de begroting structureel sluitend te krijgen. De lokale overheid moet een ordelijk financieel beleid voeren en reserveren voor te voorziene lasten van onderhoud van de openbare ruimte en herstructurering.

Financiële staat gemeente

De financiële staat van onze gemeente is in de afgelopen periode verbeterd maar nog altijd kwetsbaar. Het eigen vermogen nadert het wettelijk minimum en het grondbedrijf heeft weinig in kas. De lasten voor de inwoners zijn al relatief hoog. Ook voor de komende jaren is een solide en voorzichtig beleid noodzakelijk, waarin op een bescheiden schaal kan worden geïnvesteerd in nieuw beleid.

Het CDA gaat voor:

- Het stapsgewijs begroten naar 1% overschot. Dit is nodig om een buffer te hebben voor tegenslagen. Stapsgewijs omdat een ruim begrotingsoverschot op korte termijn niet haalbaar is.
- Het hervormen van de voorzieningen in de gemeente. Wijk bij Duurstede heeft regionaal gezien veel voorzieningen en heeft een hoog ambitieniveau. Het CDA ziet mogelijkheden om via hervormingen en meer betrokkenheid (co-creatie) van burgers en ondernemers voorzieningen te kunnen laten bestaan. Door ze op een andere en goedkopere manier te organiseren.
- Het niet aanvullend verhogen van de OZB. Deze financiële buffer aan inkomsten is nodig voor eventuele tegenvallers in de toekomst. Het CDA wil de OZB slechts met de inflatie laten stijgen. Op het sociaal domein en bij het beheer van de openbare ruimte zijn financiële risico's en/of investeringen nodig. Het is goed om deze buffer hiervoor te reserveren en niet te gebruiken om nieuw beleid te bekostigen.
- Om alleen nieuwe grote projecten op te starten bij een haalbare en degelijke financiële onderbouwing.
- Het blijven zoeken naar samenwerking met private partijen en andere overheden in de Kromme Rijnstreek.
- Als er financiële ruimte ontstaat in de begroting kiest het CDA voor het extra investeren in onderwijs, zorg, veiligheid en het beheer van de openbare ruimte.

6. Het CDA gaat ervoor

Het CDA gaat ervoor! Vijf hoofdstukken zijn samen met de leden ingevuld. Hoofdstuk 6 geeft de ruimte voor ideeën die we samen met de inwoners van Cothen Langbroek en Wijk bij Duurstede de komende vier jaar gaan invullen. Het verkiezingsprogramma is dus niet star en in beton gegoten, maar zal door iedere keer de dialoog aan te gaan met leden, kiezers, inwoners alleen maar winnen aan kracht. U mag dus de komende vier jaar rekenen op een actief politiek beleid. Mogen wij op u rekenen door ons op te stemmen en uw stem de komende vier jaar te laten horen?

7. Bezinning

Het verkiezingsprogramma bestaat (niet voor niets) uit 7 delen. Het zevende deel is het deel van de bezinning, van omzien. Als we hoofdstuk 1 t/m 5 en hoofdstuk 6 hebben ingevuld willen we na vier jaar graag omzien naar datgene wat we bereikt hebben. Regeren is vooruitzien, maar vooral ook omkijken, omkijken naar wat goed ging en wat beter kan. Voor nu geven we aan dat we niet alleen vooruitkijken, maar ieder jaar de afspraak met alle inwoners van Langbroek, Cothen en Wijk bij Duurstede willen maken om dan om te kijken naar wat we afgesproken hebben en of we samen succesvol zijn geweest en dan weer vooruit te kijken.....